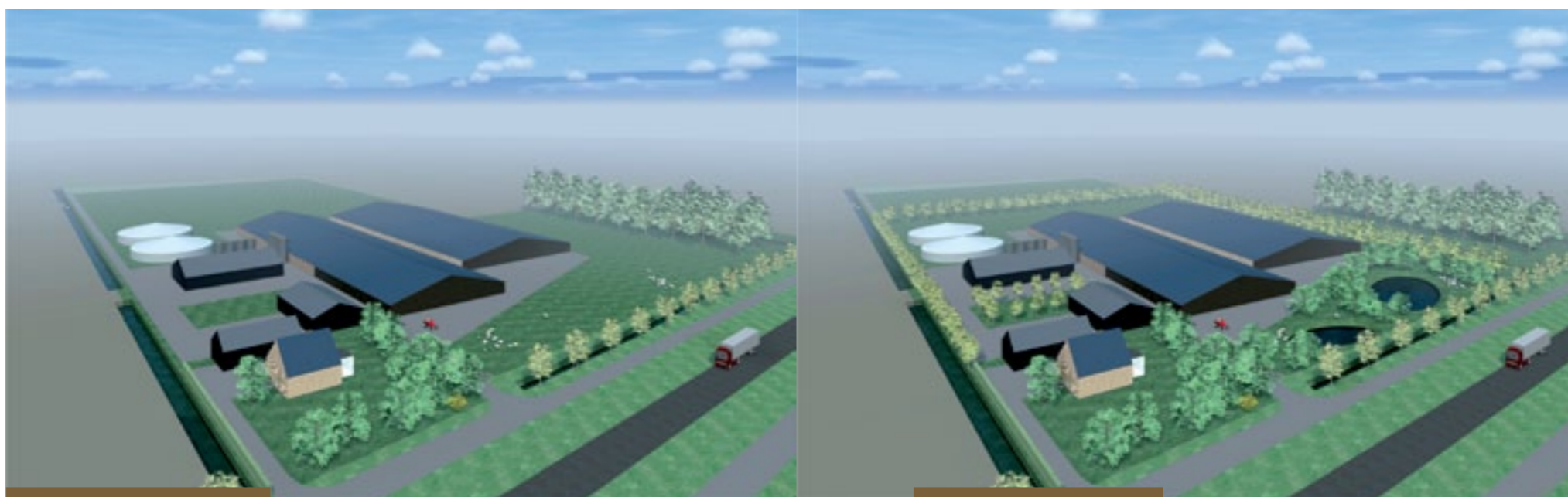

Landschappelijke inpassing

BOMEN, STRUIKEN EN POELEN ALS VISITEKAARTJE

Landschappelijk inpassen van varkens- en pluimveestallen wordt steeds gebruikelijker. Het heeft namelijk een aantal voordelen. Zo kan een bouwplan waarin beplanting is opgenomen eerder worden geaccepteerd door de gemeente, en dat betekent een sneller verloop van de vergunningen-procedures.

Vóór landschappelijke inpassing

Een varkensbedrijf voordat de gebouwen landschappelijk zijn ingepast.

Artist impression: ZLTO

Na landschappelijke inpassing

Hetzelfde varkensbedrijf landschappelijk ingepast met bomen, struiken en poelen.

Artist impression: ZLTO

1,50 euro per m²

De aanleg van erfbeplanting is niet opgenomen in een officiële subsidie-regeling. Wel kunnen boeren via het Brabants Landschap een gratis schets krijgen en plantmateriaal. Het planten en het onderhoud komt dan voor rekening van de aanvrager. Als plantmateriaal niet gratis kan worden verkregen, kan men uitgaan van een prijs van ongeveer 0,50 euro per stuk (bosplantsoen). De prijzen van grotere bomen zullen afhangen van de soort en de grootte. Voor bosplantsoen is ongeveer 1,50 euro per m² nodig.

Een mooi bedrijf mag je best laten zien. “Met een mooie beplanting ziet het er als geheel aantrekkelijker uit en oogt het minder massaal”, zegt Jos Commissaris, ZLTO-adviseur Ruimtelijke Ordening, Milieu en Bouwzaken. Varkens- en pluimveehouders kunnen bij onder andere ZLTO Advies terecht als ze beplanting willen toepassen op hun erf. Soms is dat verplicht. De provincie Noord-Brabant stelt de eis dat bij een bouwblokvergroting 10 procent van het bouwblok landschappelijk wordt ingepast, oftewel niet mag worden bebouwd. Bij een bouwblok van 1,5 hectare gaat het dus om 1.500 m². Bij een bouwblockuitbreiding boven 1,5 hectare geldt landschappelijke inpassing van 15 procent van de oppervlakte.

Voordelen

Volgens Jos Commissaris heeft landschappelijk inpassen van bedrijfsgebouwen een aantal voordelen. Zo is een beplantingsplan een pluspunt bij de presentatie van nieuwe bouwplannen aan de gemeente. De eerste indruk is dan positief en dat zorgt er vaak voor dat het vergunningen-proces soepeler verloopt. Ook kun je als varkenshouder de bezwaren van burens verminderen (of wegnemen) als je een tekening met een mooi beplantingsplan laat zien.

Maar niet alleen voor het verkrijgen van vergunningen heeft beplanting rondom de gebouwen nut. “Met bepaalde planten kun je fijnstof vanuit de stallen wegvangen”, aldus Commissaris. Ook kunnen struiken de wind breken voor het goed functioneren

van grondkanaalventilatie en ze kunnen schaduw bieden. “Functionele beplanting, noemen we dat.”

Bladval

Veel varkenshouders zijn nog terughoudend in het aanplanten van bomen en struiken rondom hun stallen. Ze zijn bijvoorbeeld bang dat de beplanting over tien jaar niet weggehaald mag worden en verdere uitbreiding van het bedrijf in de weg staat. Maar volgens Jos Commissaris zou het verzetten van de beplanting bij uitbreiding geen probleem moeten zijn indien er weer een nieuwe landschappelijke inpassing tegenover gesteld wordt. Varkenshouders vrezen ook voor verstopping van de dakgoten door bladval, voor het onderhoud van het groen en de kosten

van de afvoer van snoeiafval. Want zelf verbranden mag niet. “Het zou mooi zijn om hiervoor nog een oplossing te vinden, bijvoorbeeld door het snoeiafval te verzamelen en om te zetten in energie door verbranding of compostering. En voor het onderhoud wordt onderzocht of vanuit de provincie subsidie (Stimuleringskader Groene en Blauwe Diensten) kan worden verkregen voor het laten snoeien door agrarische natuurverenigingen. Dat zal beplanting toepassen aantrekkelijker maken.” Sommige agrarische natuurverenigingen zijn zelf al bezig met het organiseren van het onderhoud van erfbeplanting via onderhoudsploegen of vrijwilligers. Pluimveehouders zijn huiverig voor het planten van struiken omdat die vogels zouden aantrekken die ziektes kunnen

overdragen op de kippen. “Daar kun je rekening mee houden door geen vrucht-dragende soorten uit te kiezen.”

Deskundig

Voor het maken van een beplantingsplan werkt de ZLTO samen met een landschaps-architect. Samen met de boer wordt bekeken wat mogelijk is. “Meestal kiezen we voor streekeigen bomen, struiken en planten – dus wel inlandse eiken, maar geen dennen – en sluiten we aan bij oude groenstructuren. Zo worden er bijvoorbeeld in Zeeland oude rassen hoogstamfruitbomen toegepast.” Voor extra berging van regenwater vanaf het erf worden soms poelen aangelegd. “Het waterschap vraagt om wateropvang te maken bij extra vierkante meters gebouwen of erf”, weet Jos

Commissaris. “De poelen zijn goed te combineren met bijvoorbeeld wilgen.”

Visitekaartje

Als er op een bestaand bouwblok een nieuwe stal wordt gebouwd en die voldoet aan de welstandseisen, dan heeft de varkenshouder geen verplichtingen voor wat betreft landschappelijke inpassing. De ZLTO adviseert varkenshouders dan toch om vanwege de maatschappelijke verantwoordelijkheid na te denken over de aanleg van beplanting, vooral bij meerdere burens. Het kan het visitekaartje voor het bedrijf zijn. “Maar het hangt van de boer zelf en diens portemonnee af of er iets mee wordt gedaan”, aldus Jos Commissaris. <